

PLEIN C | 2021

JAARVERSLAG

jaarverslag
2021

2

Colofon

De informatie in dit verslag is met grote zorg samengesteld. Ondanks alle zorgvuldigheid die we nastreven zijn alle genoemde gegevens onder voorbehoud van eventuele wijzigingen e.d. en kunnen geen rechten worden ontleend.

Eindredactie > Astrid Honing en Karlijn van Oirschot

Foto's onder andere > Marisa Beretta, Marieke Duijsters, Guillaume Groen,
Hans Dirksen, Bert van der Horst

Vormgeving > Es & Zn - Esther de Boer

Drukwerk > StyleMathot

INHOUD

Verbinden, verrijken en versterken	4
-Voorwoord Astrid Honing	
Cultuur is van en voor iedereen	6
-Over ons, missie & visie	
-Doelstellingen	
Iedereen heeft recht op goed cultuuronderwijs	10
- Interview met Babette van Harsselaar en Noëmi Mercks	
Terugblik: inzet op borging en versterken	14
-Cultuureducatie met Kwaliteit	
-Participanten CmK3	
Projectleiders onmisbaar	16
-Esmee Hickendorff en Kees Admiraal in gesprek	
Zes speerpunten	20
Samen voor goed cultuuronderwijs	30
-Organisatie	
Bereikcijfers 2021	33

VOORWOORD

VERBINDEN VERSTERKEN VERRIJKEN

jaarverslag
2021

4

Cultuur versterkt het creatief vermogen, vergroot het zelfvertrouwen en verruimt de blik. Dat maakt cultuureducatie een onmisbaar onderdeel in ieders' leven. Ook, misschien wel juist, in 2021. Want de COVID19 pandemie maakte wat mij betreft het belang van kunst en cultuur des te meer duidelijk. Terwijl het jaar voor ons allemaal eindigde zoals het begon - door de coronamaatregelen waren de schoolpleinen verlaten, moesten culturele instellingen sluiten en bleven de kantoren leeg - werd mij des te meer duidelijk hoe groot de behoefte is aan verbinding, aan samen delen, beleven en meemaken. Aan cultuur. Want cultuur verbindt, verrijkt en versterkt.

Ik ben ervan overtuigd dat alles wat je in het leven tegenkomt, terugkomt in cultuur: liefde, afwijzing, succes, falen, samenwerken en soleren. Daarom is het zo belangrijk dat alle leerlingen toegang hebben tot goed en uitdagend cultuuronderwijs. En dat is ongetwijfeld ook de drijfveer van onze adviseurs, projectleiders, beleidmakers, directeuren, docenten en specialisten. Vol creativiteit, flexibiliteit en met tomeloze inzet hebben wij samen met hen het afgelopen jaar

doorgebouwd aan een sterke plek voor cultuuronderwijs in Noord-Holland. Ook toen onderwijs op locatie niet mogelijk was en elkaar live ontmoeten een uitzondering werd. Plein C ziet het als haar missie om alle scholen te motiveren goed cultuuronderwijs aan te bieden. We maken de toekomst mooier door samen met gemeenten, scholen en culturele partijen in Noord-Holland te werken aan kwalitatieve en toegankelijke cultuureducatie. En dat bereiken we onder meer via het 4-jarige Rijksprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit 2021-2024. We worden daarbij financieel gesteund door de Provincie Noord-Holland, het Fonds voor Cultuurparticipatie en de deelnemende gemeenten. Vanaf 2021 zetten we extra in op kansengelijkheid, we willen dat alle kinderen en - dus - alle scholen deelnemen en gebruikmaken van de kansen die 'Cultuureducatie met Kwaliteit' biedt. Juist omdat school dé plek is waar alle kinderen bereikt kunnen worden, ongeacht in welk land, welk huis of welk gezin ze geboren zijn, wordt Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) omarmd door het rijk, provincies, gemeenten, culturele instellingen én scholen.

wat mij vooral trof was de creativiteit en openheid in de sector

In april dit jaar kwam ik bij het team van Plein C en wat mij vooral trof is hoeveel er al bereikt is. Maar ik besef ook dat er nog een grote opdracht ligt. Want we zijn er nog niet. We willen dat alle kinderen en jongeren in Noord-Holland kunnen genieten van goed cultuuronderwijs. En hoe we daar in 2021 aan gewerkt hebben, vertellen we in dit verslag.

Namens het hele team van Plein C bedank ik alle samenwerkingspartners, projectleiders, gemeenten, FCP en Provincie Noord-Holland voor het vertrouwen en de support en wensen u veel leesplezier.

Astrid Honing
Directeur Plein C

OVER ONS

CULTUUR IS VAN EN VOOR IEDEREEN

jaarverslag
2021

6

Plein C is een netwerk- en expertisecentrum op het gebied van cultuureducatie en de schakel tussen Rijk en gemeenten. We willen cultuureducatie in de provincie Noord-Holland versterken en werken voor en samen met scholen, culturele instellingen, overheden, fondsen en bedrijven. We ondersteunen professionals en bestuurders die werkzaam zijn binnen cultuureducatie door te verbinden, versterken en verrijken middels het aanbieden van cursussen, opleidingen, workshops, het delen van kennis en informatie, inspiratie en het verbinden van partijen door netwerkbijeenkomsten te organiseren.

MISSIE

Elk kind en iedere jongere heeft recht op goed cultuuronderwijs. Plein C helpt door cultuurbeleid te (helpen) maken, implementeren en evalueren. Zowel op de scholen als voor de aanbieders van kunst en cultuur. Plein C is de inspirator, verbinder, organisator, innovator en adviseur op het gebied van kunst, cultuur en erfgoed, voor iedereen die werkt aan de ontwikkeling van kinderen en jongeren in het onderwijs. We doen dit op lokaal, regionaal, provinciaal en landelijk niveau.

VISIE

Cultuur en erfgoed zijn essentieel voor de kwaliteit van het bestaan. Cultuureducatie maakt creatiever en zelfredzamer. Cultuurparticipatie maakt gelukkiger en gezonder. Het helpt bij het ontwikkelen van creativiteit, kritisch denken en reflectievermogen op jezelf en de wereld. Dit zorgt uiteindelijk voor een gezonde ontwikkeling van mens en maatschappij. Cultuur beschouwen we zowel als autonome kunstvorm, maar ook als instrument om maatschappelijke issues aan te jagen of op te lossen.

DOELSTELLINGEN

VERRIJKEN

BRENGEN EN BORGEN VAN CULTUUREDUCATIE VOOR ALLE KINDEREN

We werken vanuit de basis: cultuuronderwijs als vaste waarde in alle scholen. Dat bereiken we door op elke school een icc'er (interne Cultuur Coördinator) op te leiden en deze continu te ondersteunen met kennis, een netwerk en het bieden van inspiratie. Ook in gebieden waar deelname aan CmK nog niet vanzelfsprekend is of waar de toegang tot cultuur niet zo groot is. Kansengelijkheid, draagvlak voor cultuur en aandacht voor die doelgroepen die zelf (nog) niet de keuze kunnen maken om deel te nemen aan cultuur, zijn speerpunten in het beleid van onze organisatie.

In CmK3 reiken we verder dan het primair onderwijs: we willen cultuureducatie ook verankeren in het voortgezet onderwijs. En in het speciaal onderwijs, want gelijke kansen betekent dat we niemand uitsluiten. Niet omdat jouw gemeente niet meedoet aan CmK, niet omdat jouw onderwijs speciaal is en niet omdat jouw schoolniveau anders dan gemiddeld is.

Daarnaast willen we op alle basisscholen het implementatie- en monitorinstrument Evi inzetten. Daarmee starten we het gesprek over cultuurbeleid maar volgen we tegelijkertijd ook de voortgang én borgen we het cultuurbeleid omdat we minder afhankelijk zijn van het wegzakken van de kennis bij het wisselen van docenten, directies of schoolbesturen.

VERSTERKEN

ONTWIKKELEN, BESCHIKBAAR STELLEN EN DELEN VAN KENNIS, MAAR OOK ADVIES EN COACHING

Als de basis staat - er is een cultuurbeleid en een opgeleide icc'er, het beleid wordt gevolgd en bijgesteld via Evi - is het tijd voor **versterking**, **verbreding** en **verdieping**. We verbinden, informeren, bouwen aan netwerken en leiden op. Met trainingen, netwerkbijeenkomsten, masterclasses en cursussen. Al deze informatie zetten we in bij het bouwen van stevige (lokale, provinciale en landelijke) netwerken. Bij culturele instellingen en op scholen en voor projectleiders en (vak)docenten. Zodat zij elkaar beter bereiken. We inspireren, we verbinden en we helpen daar waar de (kennis)gaten vallen. Live, online en hybride.

VERBINDEN

MET ONDERZOEK, DOORONTWIKKELING EN TERUGKOPPELING

We staan niet stil, we weten wat er in de omgeving speelt en we jagen vernieuwing aan. Zo ontwikkelen we trainingen waar een behoefte ligt, we zetten communities of practice op en lerende netwerken. We zetten pilots op en alle kennis die daaruit voortvloeit delen we met onze partners. Soms door een training door te ontwikkelen en aan te bieden, soms door onderzoeksresultaten op te halen, te analyseren en te delen. En door de resultaten en de impact van alle inspanningen te meten, om zo beleid te toetsen en waar nodig bij te sturen.

INTERVIEW

IEDEREEN HEEFT RECHT OP GOED CULTUUR- ONDERWIJS

jaarverslag
2021

10

Kansengelijkheid is één van de speerpunten in deze CmK periode. Noëmi Mercks en Babette van Harsseelaar (adviseurs cultuureducatie) vertellen waarom dit een steeds prominentere plek op de agenda krijgt.

Noëmi Mercks

Babette van Harselaar

Babette: “Het is een breed begrip, kansengelijkheid. Het gaat erom dat je goed cultuuronderwijs biedt voor alle kinderen. Niet alleen in het reguliere onderwijs, maar ook in het speciaal en het voortgezet onderwijs. Het gaat erom dat je toegang hebt tot kunst en cultuur als kind, maar ook dat je je aangesproken voelt. Dat een kunstvakdocent tijdens de les rekening houdt met representatie van diverse culturen in de werken die hij laat zien en horen. Zodat je meerdere verhalen vertelt in een klas en zorgt dat alle kinderen zich kunnen herkennen in de lesstof.”

Noëmi: “Het is ook een onderwerp dat heel erg leeft in de samenleving, zoals te zien in de beweging *Black Lives Matter*. We hebben verschillende perspectieven nodig om elkaar goed te kunnen begrijpen. Het hele culturele veld pikt dit op.”

DE BEWEGING

In december 2021 is er onder de noemer De Beweging een onlinebijeenkomst georganiseerd rond dit thema. Een middag om te inspireren en samen antwoorden te vinden op vragen die leven.

Noëmi: “We willen allemaal werken aan dit thema. De *keynote speaker* was Hanane Abaydi, zij heeft voor ons op een rijtje gezet waar we het over hebben als we spreken over kansengelijkheid. Er kwamen praktijkvoorbeelden langs. Zo vertelde Nikita Gerritsen, hoofd educatie van het Zuiderzeemuseum, over de tentoonstelling *Pakhuis vol verhalen* met verschillende perspectieven op het slavernijverleden. Niek Putman van het Poldertheater vertelde over hun project *The Good Noise*, waarbij verschillende jongeren een eigen nummer hebben geschreven en geproduceerd. Hierbij hebben ze nadrukkelijk gelet op diversiteit in elke zin van het woord, bij zowel de deelnemers als het team. Hij liet zien dat als je wil werken aan diversiteit en inclusie bij je doelgroep en je publiek, je dit ook moet doorvoeren in je eigen team en werkwijze.”

Babette: “Het doel was niet alleen om te inspireren en kennis te delen. Het doel was ook laten zien: Er is niet één goed antwoord. Het kan zus, het kan zo, en misschien doe jij het wel weer anders. Het zijn allemaal stappen die we zetten met hetzelfde doel voor ogen. We kunnen veel leren van elkaar. Dat is ook de rol die we als Plein C in de provincie Noord-Holland willen vervullen: onderzoek doen, kennis delen, van elkaar leren en netwerken.”

Noëmi: “Daar gaan wij voor zorgen. En onze deur staat altijd open!”

Inclusie is een proces, we leren van elkaar.

Inclusie betekent niet: red de ander. Inclusie betekent betrek de ander.

NIEK PUTMAN

Projectleider
THE GOOD NOISE Poldertheater

TIP: Sta niet boven je doelgroep, maar werk bottom-up. Start vanuit de behoefte van de doelgroep.

Verleggen van aanspreken van en aanpassen van de taal. We geven we vorm aan de cultuureducatie en samengesteld en dus ook ver

De Beweging voor Diversiteit en inclusie
Hoe komt het tot stand?

Toegankelijkheid & Representatie

op alle vlakken: taal, fysiek, financieel, sociaal.

ook binnen je team. Straal uit wat je wil bereiken.

Laat de leerling zich in verschillende perspectieven uitdrukken. Dit zorgt voor begrip.

Inclusie is een cultuurverandering. Je hebt het niet in een dag gedaan. Ga na: Wat betekent dat voor jou en je team?

Vreedzaam nuanceren

Sta open voor andere meningen en ga met elkaar in gesprek. Ook als dat schuurt.

TIP: hulp vragen bij de ander verrijkt!

HANANE ABAYDI

Corporate Activist
FDBCK Agency

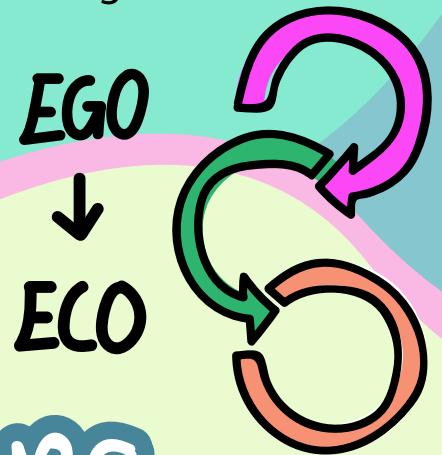

Ik ga uit van **regeneratieve** systemen, waarin talent benut wordt.

Een intercultureel onderwijsprogramma zorgt voor een inclusief leerecosysteem. Dit leidt tot een inclusieve samenleving.

perspectief =
narratief. Zo
aan kunst- en
ie. Cultuur is
door mensen
anderbaar.

10 december 2021:
sie in cultuuronderwijs
nen we daar?

Kansengelijkheid

Diversiteit: hoe wij verschillen van elkaar is geen probleem maar juist rijkdom. Laat alle perspectieven aan bod komen.

even in
tieven.
rip.

ANITA GERRITSEN

ucatie
emuseum

Creëer een veilige sfeer waarin de leerling zich kwetsbaar durft op te stellen.

TERUGBLIK

INZET OP

BORGING EN

VERSTERKEN

De dienstverlening van Plein C voor cultuur en onderwijs bestaat uit drie met elkaar samenhangende componenten; het zorgdragen voor deskundigheid door het ontwikkelen van educatieve producten ten behoeve van cultuurbeleid, het bouwen van stevige netwerken om verbreding en verdieping te borgen, onderzoek om op actuele ontwikkelingen en de actuele vraag van het veld te kunnen acteren en tevens groei en vernieuwing aan te kunnen jagen. Als penvoerder van CmK en centrale speler in Noord-Holland op het gebied van cultuureducatie bepaalt Plein C samen met de regio's wat er lokaal nodig is om tot een compleet, kwalitatief en breed gedragen aanbod van cultuureducatie te komen.

CULTUUREDUCATIE MET KWALITEIT (CmK)

Naast het trainen van docenten in het onderwijs en cultuurprofessionals, was het grootste deel van 2021 gericht op de opstart en uitvoering van de derde periode van *Cultuureducatie met Kwaliteit*. In de afgelopen acht jaar (CmK1 en CmK2) hebben we veel bereikt. En met CmK3 bouwen we daarop door met de borging, verdieping en verbre-

ding van cultuureducatie in het onderwijs. Dat kunnen wij vol overtuiging doen dankzij de (financiële) steun van de provincie Noord-Holland, de participerende gemeenten en het Fonds voor Cultuurparticipatie en dankzij de enorme inzet van onze regionale partners: de projectleiders in de gemeenten waarmee we binnen CmK samenwerken.

“Het belang van goede cultuureducatie is misschien wel groter dan ooit” stelde Zita Pels (Gedeputeerde van de provincie Noord-Holland) tijdens de online Projectleider dag in 2021.

Plein C onderstreept dat. Corona heeft een positief effect gehad voor ons werkveld: het belang van cultuureducatie en cultuurparticipatie (en daarmee het gemis als het stilligt) werden meer gezien! In de overheidscommunicatie rondom de lockdowns werd expliciet over cultuurbeoefening gesproken. Cultuur vergroot de expressiemogelijkheden van kinderen en jongeren evenals het vermogen naar de ander te luisteren en de eigen standpunten op waarde te wegen.

De start van CmK3 verliep langzamer dan vooraf gedacht, omdat de afronding van CmK2 een groot deel van de tijd in beslag nam. We hebben in het eerste kwartaal van dit jaar vooral plannen uitgewerkt voor de komende jaren: wat is er bereikt en wat willen we nog bereiken? Daarvoor is eerder lokaal input opgehaald en provinciaal gedeeld. Deze vier jaar bouwen we verder met onze partners in Noord-Holland aan de in CmK1 en CmK2 ingezette speerpunten, met aanvulling van nieuwe ontwikkelingen. We richten ons op de stap van visie naar praktijk, deskundigheid, curriculum en onderwijsvernieuwing, samenwerking en kennisdeling. Kansengelijkheid is daarbij een belangrijk thema, met aandacht voor kwetsbare groepen. Er is ook volop aandacht geweest voor de (door)ontwikkeling van nieuwe trainingen, deels gevoed door de actuele situatie. Bijvoorbeeld het *Blended Learning*, waar we de sector steunen bij het vinden van vormen om leren op afstand aantrekkelijk te maken. Door ook toenemende aandacht voor structurele cultuureducatie binnen het speciaal onderwijs hebben we ook stevig ingezet op trainingen voor deze bijzondere doelgroep.

PARTICIPANTEN CmK3

In de periode 2021-2024 is Plein C penvoerder voor CmK-projecten die uit 15 Noord-Hollandse gemeenten bestaan: Beverwijk, Castricum, Den Helder, Gooise Meren, Heemskerk, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Laren/Blaricum, Purmerend, Schagen, Texel, Velsen, Waterland en West-Friesland.

Gemeenten met meer dan 90.000 inwoners kunnen er ook voor kiezen om zelfstandig deel te nemen. In Noord-Holland is dit het geval voor Amsterdam (Mocca), Hilversum (Proloog), Haarlem (Hart), Zaanstad (Fluxus), Alkmaar (ABCHuis) en Hoofddorp (Pier K).

Er zijn ook een zestal gemeenten die (nog) niet participeren in CmK: Wijdemeeren, Huizen, Diemen, Uitgeest, Landsmeer en Bloemendaal. Deze gemeenten doen nog niet mee vanwege financiële tekorten of bezuinigen, waardoor er geen ruimte is voor nieuw (cultuureducatie)beleid. Plein C heeft de provinciale opdracht om -vanuit de behoefte aan kansengelijkheid - actief in te zetten op een basis voor cultuureducatie in deze gemeenten.

Plein C treedt als centrale penvoerder en kassier op van de 15 lokale projectpartners in de provincie Noord - Holland en verzorgt, naast de coördinatie, ook een provinciaal programma. Onder penvoerderschap van Plein C nemen In totaal 26 gemeenten deel aan het landelijke programma Cultuureducatie met kwaliteit (CmK). De plannen voor het CmK3 programma zijn samen met de projectleiders van de deelnemende 15 gemeenten geformuleerd. Het overkoepelende doel van het programma is goed cultuuronderwijs op elke school en voor ieder kind.

IN GESPREK

Esmee Hickendorff

PROJECT- LEIDERS ONMISBAAR

Plein C werkt intensief samen met projectleiders om de kwaliteit van cultuuronderwijs in Noord-Holland te versterken. Een projectleider is de spil tussen onderwijs en cultuur in hun regio en is onmisbaar. Onderling zoeken ze elkaar ook steeds meer op. Waar Kees Admiraal tien jaar geleden begon aan CmK projecten, startte Esmee Hickendorff in maart 2021 als projectleider.

jaarverslag
2021

16

Kees Admiraal

Esmee ***“Kees, jij bent sinds het begin van CmK betrokken, maar hoe heb jij de afgelopen periode ervaren?”***

Kees “In het (cultuur)onderwijs had corona een behoorlijke impact en veel introducties, teamtrainingen of lessen werden afgelast of doorgeschoven. Uiteraard reageerde ik met begrip naar een schooldirecteur of icc-er, wel vroeg ik hun kunstdocent contact op te nemen met de vraag of we iets voor de school konden betekenen. Dit leverde mooie creatieve oplossingen op, zoals YouTube filmpjes, zoomlessen of digitale lesbrieven. Belangrijk was om het contact met de school en de leerlingen te continueren. Ook de icc-overleggen en gesprekken over Evi konden online doorgaan. Scholen hulp aanbieden, ontzorgen en in beeld blijven, dat hebben we geprobeerd te doen. Mijn CmK doelstellingen moest ik wel bijstellen en ook mijn planning. Al onze inspanningen werden door de scholen enorm gewaardeerd en gelukkig hebben we alweer veel kunnen inhalen.”

Kees ***“Bij de start CmK1 konden we sparren, van elkaar leren en zochten samen naar manieren om vorm en inhoud te geven aan een project. Een zeer leerzame periode! Jij bent op een rijdende trein gesprongen en er lag al veel om uitgevoerd te worden. Hoe heb jij dit ervaren?”***

Esmee “Inderdaad, maar ik was gelukkig al bekend met CmK en de regio. In verschillende rollen was ik eerder betrokken en mijn ervaring of inzichten kan ik nu

meenemen als projectleider. Er is nog steeds veel te doen en binnen de kaders van het plan is het mogelijk om met de scholen en culturele partners er nog samen vorm aan te geven. Bovendien hebben scholen in deze periode met veel werkdruk behoefte aan duidelijkheid. Omdat de basis er is, kan hier een vervolg aan gegeven worden. Wat helpt is dat niet alleen ik, maar ook veel icc'ers na corona hun weg opnieuw moeten vinden. Desalniettemin heb ik mijn verwachtingen moeten bijstellen. Samenwerking tussen twee sectoren kost tijd en vraagt om wederzijds begrip. Je moet elkaar ergens vinden. Verwachtingen ‘managen’ op alle niveaus binnen dit project is voor mij daarom het afgelopen half jaar het meest leerzaam geweest.”

Esmee ***“Jij hebt veel relaties opgebouwd de afgelopen jaren. Als startend projectleider merk ik dat scholen te kampen hebben met een nasleep van corona en personeelstekort waardoor helaas soms andere prioriteiten worden gesteld. Welk advies kun jij mij geven om CmK hoger op de agenda te krijgen?”***

Kees “Een terechte vraag die ook op de overleggen met interne cultuurcoördinatoren regelmatig wordt gesteld. Ook zonder corona blijft dit een permanent aandachtspunt. Ik vergelijk het altijd met die Chinese circusact met bordjes op stokjes waaraan gedraaid moet worden om ze niet te laten vallen. Het is onze rol de stokjes op

allerlei manieren te blijven bewegen. Je noemt personeelstekorten en ik wil daaraan toevoegen de vele wisselingen in schoolteams of vertrekkende directeuren. Dat maakt het soms extra moeilijk. Ik was onlangs op een actieve CmK school die werkt vanuit een heldere cultuurvisie, met twee bevlogen icc'ers en een betrokken directeur. In de afgelopen twee jaar zijn er zeven nieuwe collega's bijgekomen, die onder andere de discussie over een cultuurvisie en ambities niet hebben meegemaakt. Om het weer teambreed te krijgen bedenken we dan samen een 'onderhoudsplan'. Mijn advies voor jou, maar ook voor scholen, zou zijn:

- Zie het belang van een goed samenwerkend koppel: directeur en icc die op één lijn zitten.
- Verbind de cultuurdoelen aan de schoolvisie; er zijn allerlei linken te leggen tussen die twee.
- Benadruk de eigen verantwoordelijkheid van de school door een coachende rol.
- Blijf 'prettig in beeld' voor de scholen."

Kees ***“Wat jij mijns inziens heel goed doet is de tijd nemen om verschillende collega's te benaderen en te bevragen over hun aanpak, ervaringen en inzichten. En je legt werkbezoekjes af om te kijken hoe anderen bijeenkomsten met icc'ers of kunstdocenten organiseren. Wat heb je daarvan opgestoken?”***

Esmee “Elke gemeente of regio beschikt over een eigen palet aan mogelijkheden en over een eigen dynamiek. Binnen CmK is er ruimte om hierop in te spelen. De aanpak is daarom best divers. Die diversiteit heeft mij een goed beeld gegeven over de mogelijkheden en succesfactoren. Deze waardevolle input heb ik meegenomen in het vervolg van CmK binnen mijn regio. Een voorbeeld is dat er in de gemeente Gooise Meren, Laren en Blaricum voor lokale culturele instellingen een kans ligt om meer samen te werken met scholen, zodat kinderen in aanraking komen met een breed lokaal cultureel veld. De relatie tussen de scholen en de

culturele instellingen wordt betekenisvol en ook vindt er kennisuitwisseling plaats tussen de instellingen en scholen. Dit komt de inhoudelijke kwaliteit van de educatie programma's weer ten goede.”

Esmee ***“Wat vind jij het leukste aan dit werk?”***

Kees “Boven mijn 'leuk' staat de vaste overtuiging dat cultuur enorm waardevol is voor kinderen en dat ik met mijn werk een bijdrage kan leveren aan hun kennismaking met allerlei cultuuruitingen. Daar speelt het onderwijs een belangrijke rol in. Daarom zit het mooie, het verrassende voor mij onder andere in teambijeenkomsten over visie, waarin leerkrachten met elkaar in discussie gaan over het belang van cultuuronderwijs voor hun leerlingen. Ik zie dan iets gebeuren dat het fundament gaat worden voor onze verdere samenwerking. En uiteraard geniet ik van het contact met collega's, kunstdocenten, instellingen en cultuur coördinatoren. Samen met al die mensen je plan verder ontwikkelen en vorm geven zorgt ervoor dat dit werk dynamisch blijft. En daar houd ik van.”

Kees ***“En wat vind jij het leukste aan dit werk?”***

Esmee “Als alle puzzelstukjes in elkaar vallen, dat er een klik is tussen een school en een culturele instelling die samenwerken aan beter cultuuronderwijs. Dat de leerkrachten en vakdocenten ruimte krijgen om in een 'flow' te komen en van elkaar kunnen leren. Leerkrachten enthousiast zien worden of icc'ers van verschillende scholen met elkaar verbinden en cultuur binnen hun school op de kaart zetten. Ik vind het heel waardevol om hieraan bij te mogen dragen. Kinderen hebben recht op een positieve leerervaring en kunst en cultuur geeft ze de ruimte om hun talenten of voorkeuren te onderzoeken zonder oordeel. Ze leren zichzelf beter kennen en dat mag nog steeds meer aandacht krijgen.”

DOELSTELLINGEN

ZES SPEERPUNTEN

We werken vanuit ons vierjaren CmK-plan en aan de hand van jaarlijkse activiteitenplannen. Met dit verslag delen we de actuele informatie rondom de inhoudelijke en financiële status in 2021. Zo houden we zicht op de financiële en inhoudelijke resultaten en de verwachtingen voor de (nabije) toekomst en spelen we efficiënt in op nieuwe ontwikkelingen. Dat doen we aan de hand van zes speerpunten, die elk hun eigen (sub) doelstellingen hebben:

- 1 - Visie, draagvlak en beleid
- 2 - Deskundigheidsbevordering leerkrachten en cultuurpartners
- 3 - Programma en curriculumontwikkeling
- 4 - Samenwerking onderwijs en cultuurpartners
- 5 - Kennisdelen en netwerken
- 6 - Kansengelijkheid
 - Potentiescholen*
 - Speciaal onderwijs*
 - V(MB)O*
 - Scholen in niet participerende gemeenten*

1 > STIMULEREN VAN VISIE, DRAAGVLAK EN BELEID

We hebben een verkort traject voor visievorming geïntroduceerd, naar aanleiding van evaluatie van het ingezette (intensieve)traject De Cultuur Loper én we introduceerden Evi.

Met een deel van de bestaande scholen is vanuit het gat dat ontstond door de Coronapandemie – op veel scholen stagneerde het traject van De Cultuur Loper (DCL) – gewerkt aan een compacte afronding. OM te voorkomen dat een visietraject niet gaat slepen, maar in plaats daarvan een resultaat oplevert waar de scholen daadwerkelijk mee kunnen werken. Eerder had het team van adviseurs van Plein C al geconcludeerd dat DCL meer op maat en in een light-versie in het aanbodpakket opgenomen moest worden. Ook is geconcludeerd dat implementatie onderdeel moet uitmaken van dit visietraject. Alleen een opgestelde visie leidde vaak niet daadwerkelijk tot wezenlijke veranderingen.

Een voorbeeld van deze aanpak is het verkortte traject in Wormer op basisschool De Eigen Wijs. In enkele online sessies zijn dié stappen die voor deze school noodzakelijk waren gezet en is de lijn meteen doorgetrokken naar een implementatietraject. Dit hield in dat vakleerkrachten onder leiding van onze trainer – opnieuw online – zijn geschoold in het werken

met de gedragsindicatoren van DCL. Om te zorgen voor resultaat in de klas, wordt tijdens de implementatie de leerkracht in een co-teachingstraject door vakleerkrachten getraind om het beoogde gedrag te stimuleren bij de kinderen. Hiermee is een aanpak ontwikkeld waarmee ook op nieuwe scholen gewerkt kan worden.

Na enkele uitgevoerde pilots in de winter van 2020-2021 en daarna doorgevoerde aanpassingen, is het monitor en evaluatie-instrument Evi in maart beschikbaar gekomen voor bestaande én nieuwe scholen. In april zijn alle CmK- projectleiders (zowel de zelfstandig penvoerders als de projectleiders via Plein C) online geschoold om te werken met Evi. Direct na de training zijn scholen gestart met het invullen van de Evi-monitor. Daarbij bleken er nog enkele kinderziektes in de monitor te zitten; zo kwamen hulpvragen niet daar waar ze moesten komen, bleek inloggen soms moeilijker dan gedacht en was Plein C niet altijd voorbereid op de hoeveelheid operationeel werk. Desondanks waren de eerste gebruikers positief en hebben meer dan 100 scholen in dit eerste Evi-jaar een account aangemaakt.

Meer bestuurlijk draagvlak voor cultuurbeleid is gecreëerd door het ondersteunen van (het opzetten van) stuurgroepen in de regio's van onze projectleiders.

2 > DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING ONDERWIJS & CULTUUR

De inzet van een gecertificeerde icc-er is belangrijk voor blijvende aandacht voor cultuureducatie. Ons doel is dat op alle bestaande CmK2 en op 20 nieuwe scholen in Noord - Holland in 2024 minimaal één icc-er werkzaam is.

We ontwikkelde van een nieuw format voor het geven van een icc -training. De bestaande training van acht middagen is omgewerkt tot een training waarbij alle stof in drie hele dagen wordt aangeboden, met telkens een maand tijd ertussen. Daarbij wordt de training gegeven aan een grotere groep deelnemers (maximaal 25) én door twee trainers. Een belangrijk uitgangspunt is dat alle bouwstenen, zoals gegeven door het LKCA, aandachtig over de drie dagen worden verdeeld. Ook de tijdsinvestering die voor de training stond is hetzelfde gebleven. De eerste driedaagse icc-training is in het najaar van 2021 gegeven in Hoorn, Den Helder en Wormerveer. De evaluatie van deelnemers was zeer positief. In totaal zijn er in 2021 maar liefst 51 icc-ers gecertificeerd.

Op Hogeschool Holland is de **Post-HBO Cultuurbegeleider** gestart met 6 studenten. Binnen de 1,5 jaar durende opleiding staan, naast de inhoudelijke aspecten van cultuuronderwijs, het meenemen van het team in een verandertraject binnen de school, centraal. Zo krijgen de cultuurbegeleiders tools om de collega's te begeleiden bij het verder brengen van het cultuuronderwijs op de school. Opvallende ontwikkeling is dat er de laatste lichtingen steeds enkele studenten werkzaam zijn in het Speciaal Onderwijs. Tegelijk speelt er de zorg of de opleiding de Cultuurbegeleider nog wel op deze manier kan worden aangeboden. Het aantal studenten dat zich inschrijft is

elk jaar laag en de subsidieregeling voor deze opleiding is van overheidswege beëindigd. Met de andere opleiders in Nederland is dit jaar online overleg gevoerd over hoe de opleiding aantrekkelijker kan worden gemaakt, laagdrempeliger wellicht. Hier zijn in 2021 nog geen concrete besluiten over genomen.

Maar liefst 50 eerstejaars en 35 tweedejaars studenten volgden de minor Cultuureducatie op de Pabo.

BETROKKEN LEERLINGEN, DAT WIL TOCH IEDEREEN!

Voor de Post-HBO opleiding De Cultuurbegeleider onderzocht ik hoe drama in samenhang met geschiedenis zou kunnen worden aangeboden. In beide vakken gaat het om personen met een conflict, dilemma, idee of ideaal. Ik heb mijn groep 8 leerlingen laten werken aan korte toneelstukjes over enkele hoofdpersonen uit het tijdvak Hervormers en Ontdekkers. Hierdoor kwam de stof tot leven, ik zag een enorme betrokkenheid en plezier bij de leerlingen. De groep gaf aan de leerstof zo beter te onthouden. Belangrijk bij vak integratie is dat je zowel leerdoelen van het ene vak als dat van het andere vak opstelt en dat er evenredig aan alle leerdoelen wordt gewerkt. Dit onderzoek krijgt zeker een vervolg op onze school. En betrokken leerlingen, dat wil toch iedereen!

Jim van Born Leerkracht en Cultuurbegeleider - De Bareel in Heemskerk

Verder zijn bestaande trainingen voor cultuurpartners doorontwikkeld zoals **Voor de klas in het Basisonderwijs, Leerkrachten trainen en coachen** en **Vakoverstijgend werken**. Ook hebben we 25 kunstvakdocenten, projectleiders en leerkrachten getraind in gesprekstechnieken met de meerdaagse training **The Art of Hosting**. De nieuwe training **Procesgericht Werken** of ook wel **Het Creatief Proces** is ontwikkeld aan de hand van de nieuwste trainingsinzichten waarbij werkvormen uit The Art of Hosting zijn opgenomen. Deze training is nu voor zowel schoolteams als kunstvakdocenten geschikt en wordt in-company aangeboden. We hebben in samenwerking met collega-trainers en -instellingen meer dan 60 mensen getraind in het proces gericht werken, waaronder cultuurdocenten in Hollands Kroon, leerkrachten van de speciaal onderwijschool Nexus en leerkrachten van de Van Noorthuissenschool in Haarlem.

Op verzoek van de projectleider Heemskerk is een online workshop van 1,5 uur ontwikkeld en verzorgd voor een groep leerkrachten over **Beeldende Methodes**, waarin we een schoolteam, vakgroep of cultuurwerkgroep helpen bij het bepalen van de wijze om het beeldend onderwijs naar een hoger plan te tillen. In deze workshop schetsen we het meest recente overzicht van beeldende methodes en leggen we uit hoe deze methodes werken en op welke uitgangspunten zij gebaseerd zijn.

3 > PROGRAMMA- EN ONDERWIJSONTWIKKELING

De behoefte van scholen aan samenhang in schoolprogramma (vakintegratie), leerlijnen en nieuwe onderwijsontwikkelingen hebben we opgepakt aan de hand van trainingen en pilots, waarbij we inspelen op nieuwe vakken en methodieken zoals kunst en techniek, maakonderwijs, blended learning en een aanpak voor talentontdekking in het Speciaal Onderwijs. Zo is de pilot Droomweg in het speciaal onderwijs voorbereid in IJmuiden en zijn er bijdragen geleverd aan landelijke en provinciale online-instrumenten (o.a. Erfgoedwijzer in de klas, Erfgoedtools.nl, Mediaspoor.nl en Cultuurindeklas.nl).

Kunst, wetenschap en technologie

Om goed te functioneren in een snel veranderende wereld is het inzetten op brede vaardigheden in onderzoekend leren, het creëren van een open houding en aandacht voor het creatieve proces onmisbaar. Daarvoor hebben we diverse onderwerpen die met onderwijsontwikkeling te maken op de kaart gezet in de vorm van masterclasses, kennisdeling en ontwikkeltrajecten/pilots over vakintegratie, kunst, wetenschap en technologie. In het najaar van 2021 zijn we gestart met verdieping in de onderwerpen en gesprekken met belangrijke partners/koplopers voor de verdere uitwerking van een plan van aanpak. Naar verwachting start dit in het najaar van 2022.

Blended learning / hosten online meetings

Kennisdelen, leren en werken gebeurde ook voor coronatijd steeds vaker online. In een tijd waarin maximale flexibiliteit gevraagd wordt om je aan te passen aan de snel veranderende wereld is dit essentieel. Met corona is de wereld veranderd. Het is zowel voor onderwijs- als cultuurpartners

belangrijk om flexibel te kunnen inspelen op de omstandigheden, zodat goed cultuuronderwijs overeind blijft. Blended learning is daarbij urgenter geworden en van blijvend belang. Dit ondersteunen we door meer in te zetten op blended learning, een manier om naast fysiek, een deel van het werk (zoals trainingen, kennisdeling) online te organiseren. Om dit goed te kunnen doen is een heldere digitale (leer)omgeving nodig en deskundigheidsbevordering van het hele team, het werken met scenario's en alternatieve werkvormen. Plein C heeft het eerste halfjaar van 2021 onderzoek gedaan naar blended learning en inzichten en ervaringen toegepast binnen de eigen organisatie door het gebruik van Teams of Zoom en aangevuld met een applicaties als Padlet of Mural door tips te delen, kennis op te halen en de organisatie van een interne workshop.

We hebben ervaren dat persoonlijke betrokkenheid, variatie in middelen en de kwaliteit van de docent of trainer essentieel zijn voor de leermotivatie en betrokkenheid in online bijeenkomsten of trainingen. In 2021 zijn online sessies ontwikkeld voor bijeenkomsten en icc - trainingen/intervisies. We onderzoeken nog of bepaalde applicaties (bv Padlet) geschikt zijn als platform voor bijvoorbeeld een icc - training. Daarnaast bekijken we of we als organisatie een online platform voor al onze trainingen kunnen inzetten waar ervaringen, inzichten en opdrachten gedeeld kunnen worden.

4 > SAMENWERKING SCHOLEN EN CULTUURPARTNERS

We initiëren en stimuleren regionale ontmoetingen tussen onderwijs en cultuur, zodat er duurzame samenwerkingsverbanden ontstaan in lijn met de visie van de school. In 2021 hebben we bestaande samenwerkingen voortgezet en lokale pilots op het gebied van erfgoed, theater, kunst en techniek geïnitieerd, zijn initiatieven en projecten, zoals de Filmhub en IDFA ondersteund en gerealiseerd. In diverse regio's wordt vaker samengewerkt tussen projectleiders en ook werken enkele projectleiders voor twee regio's. Voordeel hiervan is dat er ook vaker bovenlokaal kennis wordt gedeeld. In drie nieuwe regio's zijn samenwerkingsverbanden ontstaan.

Versterking Cultuureducatie PABO Haarlem

Tijdens de projectweken wordt intensief samengewerkt met de PABO in het opstellen van het inhoudelijke programma en de organisatie van culturele activiteiten. Bij de activiteiten / workshops staat de beleving en het ervaren van cultuur door de studenten zelf centraal. De studenten komen in aanraking met verschillende vormen van kunst en cultuur en leren op een andere manier werken met materialen en technieken. Ze ervaren zelf wat de kracht / functie van cultuur voor de leerling kan zijn en leren toepassingen te bedenken voor hun toekomstige beroepspraktijk.

Tijdens twee themaweken hebben 50 eerstejaarsstudenten onder begeleiding van experts van de Filmhub Noord-Holland workshops gevolgd en in groepjes filmpjes gemaakt. Zij hebben daarbij kennisgemaakt met de verschillende aspecten van film maken zoals scenario schrijven, shotlist maken, monteren en presenteren. De tweede themaweek betrof kunst- en erfgoedweek.

35 Tweedejaarsstudenten participeerden in een uitgebreid on- en offline activiteitenprogramma met het thema 'Haarlem 775 jaar'. Onder meer online-sessies van het Noord-Hollands Archief en de Filmschuur en de film met nagesprek over de geschiedenis van Haarlem van documentairemaker Erik Willems. Vervolgens gingen de studenten zelf op pad in Haarlem om Kunst- en erfgoed in de omgeving te ontdekken.

In voorjaar 2021 is in samenwerking met de Filmhub gestart met de voorbereidingen voor het opzetten van verschillende Communities of Practice (CoP's) gericht op de praktische kant van het implementeren van filmeducatie in het onderwijs en op inhoudelijke thema's als kansengelijkheid en onderwijsvernieuwing, zowel in het basis- als het voortgezet onderwijs. Met Emiel Copini als inhoudelijk partner en Plein C als facilitator en moderator. In het najaar vonden de eerste sessies plaats en werd het plan voor kennisdeling opgesteld.

Plein C zit in de stuurgroep en ontwikkelteam onderwijs bij het project Erfgoedwijzer. Een landelijke toolkit voor leerkrachten over erfgoedwijsheid in de klas. De eerste lessen zijn ontwikkeld en getest. Het project loopt door tot 2022. In september heeft Plein C bijgedragen aan een pilot makersonderwijs bij drie scholen in Uitgeest.

5 > KENNISDELING EN NETWERKVORMING

Kennisdeling en netwerkvorming zijn geen doelen op zich, maar vormen belangrijke activiteiten om te komen binnen het CmK-netwerk tot uitwisseling. Inspiratie opdoen, leren van elkaar op lokaal, regionaal, provinciaal en landelijk niveau, is essentieel en alle CmK-deelnemers, bestaand en nieuw, worden hierbij betrokken. Plein C zette in 2021 doelbewust in op kennisdeling op verschillende niveaus: lokaal, regionaal, provinciaal en landelijk. De behoefte aan kennisdeling bleek (onverminderd) groot. Juist in het turbulente jaar dat 2021 was, zocht de sector elkaar (digitaal) op om inspiratie en steun te vinden.

We hebben dit jaar extra ingezet op het behouden en uitbouwen van de netwerken. In april 2021 organiseerde Plein C een online kick-off van CmK3, met alle 71 stakeholders waaronder projectleiders, over kansengelijkheid en het belang van cultuureducatie. Key note spreker was Hanane Abaydi. Zij schetste de kaders voor een inclusieve samenleving en gaf inhoud en betekenis aan termen als diversiteit en inclusie, ook voor leerlingen die, in welk opzicht dan ook, anders zijn dan jijzelf bent. Hanane stond samen met de deelnemers stil bij de cultuurverandering die nodig is om uiteindelijk naar inclusief onderwijs te komen. Het Zuiderzeemuseum en Het Poldertheater vertelden hoe zijn diversiteit en inclusie een plek geven in hun aanbod. Eén van de conclusies die we na afloop konden trekken, is dat om te komen tot inclusief cultuuronderwijs, diversiteit en inclusie in alle lagen van de organisatie en het programma moet worden doorgevoerd.

Op basis van de bevindingen uit een onderzoek in 2020 van Jantien Bijvoet over kennisdelen en netwerken is Plein C gestart met het organiseren van sessies in de vorm van een Community of Practice. Onderwerpen worden vanuit het veld aangedragen. Door Corona vonden drie sessies online

plaats. Projectleiders gingen met elkaar in gesprek over waar zij in hun dagelijkse werkzaamheden tegenaan liepen en hoe zij dat hebben opgelost. Best Practices zijn o.a. gedeeld op de projectleidersdag in april. Voor de erfgoedinstellingen in Noord-Holland is Plein C het Museumeducatorenoverleg gestart, waar ook educatiemedewerkers van archief en archeologiecentra aansluiten. In dit netwerk staan kennisdeling centraal, de deelnemers zijn veelal verbonden aan de grote instellingen waarvoor het educatieprogramma niet draait op vrijwilligers. Komend jaar wordt met een kerngroep gekeken naar hoe we dit netwerk verder kunnen versterken.

We merken een groeiende behoefte om netwerkbijeenkomsten lokaal / regionaal te organiseren.

Plein C pakt dit signaal verder op en wil vanaf 2022 samen met de lokale projectleiders hierin optrekken en onderzoekt hoe en op welke onderwerpen wij samen met de lokale projectleiders het cultuur- en onderwijsveld verder kunnen ondersteunen om (nog) meer inspiratie, verdieping en uitdaging bieden.

Net als de afgelopen jaren werd het onderwijsmagazine Prikkel in 2021 samen met onze Utrechtse collega-instelling Kunst Centraal uitgegeven. De redactie wordt voor iedere editie gevoed door een aantal docenten uit het basisonderwijs. In 2021 zijn in totaal drie edities uitgegeven. De thema's van Prikkel waren: Verbinden (editie begin 2021), De wijde wereld (editie voorjaar 2021) en Kansen zat (editie eind 2021).

6 > KANSENGELIJKHEID

Vanuit het doel om cultuureducatie voor alle kinderen toegankelijk te maken, zetten we in op kansengelijkheid door nieuwe scholen te betrekken, met de focus op achterstandsscholen en speciaal onderwijs. Zo willen we kinderen die minder snel vanuit een thuissituatie in aanraking komen met cultuur bereiken. Daarnaast worden scholen in niet-CmK-gemeenten ondersteund en worden pilots opgezet met het vmbo.

Het was recent weer in het nieuws: kinderen die opgroeien in een gezin en/of omgeving waar sprake is van achterstanden hebben een slechtere startpositie, die ze moeilijk inlopen tijdens hun schoolloopbaan. Inclusief cultuuronderwijs kan een grote bijdrage leveren aan het zelfvertrouwen en de kansen van de kinderen. Meer diversiteit, meer maatwerk en inspelen op bijvoorbeeld taalachterstanden zijn hierbij belangrijk. Voor CmK3 hebben we naast het reguliere po vier specifieke doelgroepen gekozen waarvoor we de komende jaren cultuureducatie met kwaliteit willen stimuleren. Deze vier doelgroepen zijn: potentiescholen, speciaal onderwijs, V(MB)O en scholen in gemeenten die niet deelnemen aan CmK.

In 2021 startten we een behoeftenonderzoek onder PO scholen met meer risico op kansengelijkheid, oftewel potentiescholen. We hebben gekeken naar waar de kansengelijkheid het grootst is door de schoolwegingsfactoren te analyseren. Daar zijn vijf regio's uitgekomen waar de kansengelijkheid een stukje hoger ligt dan het landelijk gemiddelde. En precies daar willen we pilots gaan opzetten.

In het speciaal onderwijs werkzame ict'ers geven aan zich vaak geïsoleerd te voelen en niet vaak cultuurcoördinatoren van andere speciaal onderwijs scholen te ontmoeten. Daardoor missen zij uitwisseling. Cultuureducatie in het speciaal onderwijs heeft specifieke aandachtspunten en vraagt daarom meer onderlinge kennisdeling evenals deskundigheidsbevordering. Ook cultuurprofessionals die werken in het speciaal onderwijs hebben behoefte aan deskundigheidsbevordering en uitwisseling over hun werk in de praktijk op de school. Voor beide doelgroepen zet Plein C de komende jaren in op het vergroten en delen van kennis door middel van trainingen en kennis-netwerkbijeenkomsten. In 2021 heeft een netwerkbijeenkomst plaatsgevonden voor enerzijds de cultuurcoördinator uit het speciaal (basis) onderwijs en anderzijds de cultuurprofessional die werkt in het speciaal (basis)onderwijs.

Er zijn grote stappen gezet in de trainingen voor het speciaal onderwijs, zoals:

Basistraining voor de klas in het speciaal onderwijs:

De training is doorontwikkeld en geactualiseerd met externe trainer, Trudie Verhoeff en Monique Rutgers, ervaringsdeskundige uit het speciaal onderwijs.

Leergemeenschap basistraining 'Voor de klas in het speciaal onderwijs'

Met het landelijke accent op kansengelijkheid is de een groeiende behoefte voor deze training. Maar tegelijkertijd is er een tekort aan trainers die deze training kunnen geven. Vandaar dat we samen met het LKCA een 'train- de-trainer' hebben ontwikkeld. De leergemeenschap is in het najaar van start gegaan met een select aantal (nieuwe) trainers die veel ervaring hebben of verwantschap voelen met het speciaal onderwijs.

Ontwikkelen en verzorgen van basistraining speciaal onderwijs voor cultuurinstellingen:

Vanuit kansengelijkheid merken we dat er ook een behoefte is aan kennis over het speciaal onderwijs voor cultuurinstellingen, voor museumdocenten, rondleiders en educatoren. We hebben hiervoor een pilot gedaan met FOAM in Amsterdam. De ontwikkeling en uitvoering van de training is verplaatst naar 2022.

Samenwerken en netwerken binnen het so:

Binnen het speciaal onderwijs is het deelnemen aan landelijke kennisdeling belangrijk om onze opgedane kennis te delen, bij te dragen aan het vergroten van de landelijke kennis en nieuwe kennis en deskundigheid op te halen van andere partners in het veld. Daarvoor nemen we deel aan het landelijk SO netwerk van het LKCA en onderzoeken we de mogelijkheden om samenwerking aan te gaan op het gebied van speciaal onderwijs met Kunstvrienden, EYE, IDFA en Filmhub.

Ook werken we aan het project 'duurzame samenwerking speciaal onderwijs scholen met een cultuurdocent'. Er zijn gesprekken met verschillende partners om uiteindelijk tot een goed plan van aanpak te komen. Het plan is om dit project te starten in 2023.

In maart 2022 vindt het grote landelijke congres **Next Stop** plaats, als provinciale partner is Plein C in 2021 aanwezig bij het maandelijks overleg voor de totstandkoming van deze conferentie.

Het **vo/vmbo onderwijs** hebben we in kaart gebracht door onder meer gesprekken met collega instellingen als KCR, K&C, Mocca en Fleck en experts van CJP en kennissessies met projectleiders CmK NH. We hebben ons Voorgenomen om een pilot in 2022 te ontwikkelen, maar vanwege personeelstekort in de onderwijsinstellingen en de werkdruk door de opgelopen leerachterstanden belemmeren dat enigszins.

Verbinden binnen- en buitenschools

Het verbinden van binnen- en buiten (en na-)schools brengt de culturele omgeving dichterbij de leerling. Plein C ondersteunde diverse initiatieven die hieraan bijdragen. De mogelijkheid van een naadloze overgang van naschoolse educatie naar amateurkunst is belangrijk en hierin is de samenwerking met culturele instellingen van groot belang. In veel lokale projecten wordt gewerkt aan de verbinding tussen binnen- en buitenschoolse activiteiten. Scholen erkennen dat dit kan bijdragen aan het bereiken van kinderen en ouders. Veel scholen informeren ouders over sponsspeciaal onderwijsmogelijkheden voor kunstbeoefening buiten school. In brede scholen is vaak kunst en cultuur in het programma opgenomen. Samenwerking met het speciaal onderwijsdomein wordt onderzocht. Kansen ziet Plein C in de 'verrijkte schooldag'.

Voorbeelden van lokale projecten zijn het naschoolse project Watermusic in Waterland, waarin kinderen twee keer per week een activiteit kunnen volgen en de scholen in Dijk en Waard die het sponsspeciaal onderwijs van naschoolse cursussen onderzoeken; de binnen- en naschoolse Kunstateliers in Purmerend en de extra lessen na school in Beverwijk. Ook in Schagen doet de projectleider onderzoek naar hoe hij meer ouders en buitenschoolse activiteiten aan het programma kan verbinden. In Hoorn wordt de Cultuurweek georganiseerd waar alle scholen aan meedoen en alle leerlingen kennismaken met cultuur. De verbinding binnen- en buitenschools draagt bij aan kansengelijkheid en ouderbetrokkenheid. Ook ontstaan hier openingen voor CmK deelname bij scholen die er eerder nog niet aan mee hebben gedaan.

Niet aan CmK deelnemende gemeenten

Vanuit het doel van kansengelijkheid, zetten we in op het bereiken van basisscholen in zes niet-CmK gemeenten. In 2021 is geïnventariseerd wat de wensen en behoeften van de scholen zijn in gemeenten die niet bijdragen aan CmK3. Per school is onderzocht of er een ICC aanwezig is en wat de verdere behoeften en wensen zijn. Een aantal scholen wordt begeleid in het werken met EVI. In drie van de zes focus gemeenten blijkt de vraag helder te zijn, te weten Diemen, Bloemendaal en Uitgeest. Plein C zal met deze gemeenten starten in 2022, de jaren daarna volgen de scholen in Huizen, Landsmeer en Wijdereen.

ORGANISATIE

SAMEN VOOR GOED CULTUUR- ONDERWIJS

Er zijn in 2021 diverse wisselingen geweest. In april startte de nieuwe directeur Astrid Honing. Tot maart was Karin Geelink directeur bij Plein C. Eind december is er vanwege het eindigen van de zittingstermijn afscheid genomen van bestuursvoorzitter Lotte Sluyser. Bestuurslid Dorien Hulsebosch neemt tijdelijk deze rol over totdat er een nieuwe voorzitter wordt geïnstalleerd. Binnen het team van adviseurs is Babette van Harsselaar per september begonnen met als aandachtsgebied Kansengelijkheid. Hanna van der Veen was tot maart 2021 marketing en communicatiemedewerker bij Plein C. Per augustus kwam Michelle Wiltjer als communicatiemedewerker bij Plein C en in november 2021 Karlijn van Oirschot als adviseur marketing en communicatie. Hieronder het team per eind 2021.

Astrid Honing - Directeur
Anna Wiersma - Coördinator trainingen
Karlijn van Oirschot - Adviseur marketing & communicatie
Michelle Wiltjer - Medewerker marketing & communicatie
Mireille Huijbers - Adviseur cultuureducatie
Jolanda Konings - Adviseur cultuureducatie
Noëmi Mercks - Adviseur cultuureducatie
Babette van Harsselaar - Adviseur cultuureducatie
Judith Vossen - Adviseur cultuureducatie
Edith Ploeg - Adviseur cultuureducatie

BESTUUR

Het bestuur kwam in 2021 vier maal bijeen in een reguliere vergadering. Tijdens de reguliere vergaderingen werden de financiële structuur, managementrapportages en de begroting behandeld. Daarnaast ging het bestuur in op strategische en inhoudelijke onderwerpen zoals zakelijke dienstverlening, bedrijfsvoering en inrichting van de organisatie. Verder werd een extra vergadering belegd over de opvolging van vertrekkend voorzitter Lotte Sluysen. Hieronder een overzicht van de bestuursleden in 2021, inclusief de functie in het bestuur en de benoemingstermijn.

Lotte Sluysen – Voorzitter
Martina Koolwijk – Penningmeester
Dorien Hulsebosch – Lid
Yuri Matteman – Lid
Brigitta Fijen – Lid

FINANCIËN

Om ons werk te kunnen doen, maken we gebruik van (project)subsidies van de Provincie Noord-Holland en het Rijk. Het meerjarige project Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) vormt een groot deel van het werk van Plein C. Daarnaast verkrijgen we inkomsten uit zakelijke dienstverlening.

Voor 2021 heeft de Provincie Noord-Holland een subsidie voor de uitvoering van de provinciale (tweedelijns)activiteiten in het kader van dit CmK programma toegekend van €750.000. Daarnaast heeft het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP) voor het plan 'Goed Cultuuronderwijs voor alle kinderen' binnen de vierjarige CmK-regeling een subsidie toegekend van in totaal €3.412.316,- Plein C voert de kassiersfunctie uit, ten behoeve van de 15 lokale deelprojecten. De 26 participerende gemeenten dragen in totaal €669.290 bij.

PROJECTLEIDERS CMK NOORD-HOLLAND

Samenwerking blijft een sleutelwoord om cultuureducatie op scholen te borgen. De kracht van CmK Noord-Holland is dat binnen de culturele instellingen de projectleider werkt in het eigen gebied dat hij of zij door en door kent. Dit maakt het versterken van het lokale cultuuronderwijs van binnenuit mogelijk. De projectleiders betrekken daar de culturele omgeving van de scholen bij, zodat er een sterk regionaal netwerk ontstaat. Mede dankzij de afgelopen 8 jaar CmK kan er voortgebouwd worden op ervaring en eerder opgedane kennis. Kennis die reikt van het ontwikkelen van 21e-eeuwse vaardigheden tot aan het verbreden van de horizon, door misschien wel een eerste kennismaking met kunst en cultuur. Naast het inzetten op borgen en versterken van goed cultuuronderwijs is het vergroten van het bereik en stimuleren van gelijke kansen een belangrijke pijler van CmK3. In 2021 werkte Plein C samen met de onderstaande CmK projectleiders en cultuurcoördinatoren.

Beverwijk - Centrum voor de Kunsten Beverwijk | Debora Vollebregt

Castricum - SKV Toonbeeld | Marlies van Winkel

Den Helder - Centrum voor Kunsteducatie Triade | Nel Beemster

Gooise Meren - Rijksmuseum Muiderslot | Esmee Hickendorff

Heemskerk - Cultuurhuis Heemskerk | Saskia Vroom

Heerhugowaard en Broek op Langedijk - Cool kunst en cultuur | Marijke Besselink

Heiloo - Muziek- en Dansschool Heiloo | Marlies van Winkel

Hollands Kroon - Centrum voor Kunsteducatie Triade | Francoise Kooistra

Laren en Blaricum - Singer Laren | Esmee Hickendorff

Purmerend - Cultuurhuis Wherelant | Anouk Diepenbroek

Schagen - Triade - Centrum voor Kunsteducatie | Kees Admiraal

Texel - Artex Kunstenschool | Maurice van Meijel

Velsen - Stichting Kunstform | Merit Koops

Waterland - Muziekschool Waterland | Anouk Diepenbroek

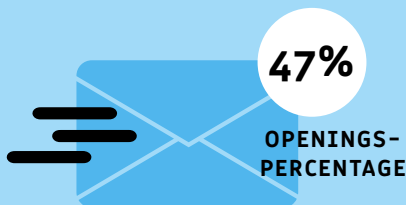
West-Friesland - De Blauwe Schuit | Ybeltje Keuning

BEREIKT IN 2021

40.821
unieke bezoekers
websites

1.707
abonnementen
nieuwsbrief

COMMUNITY CMK

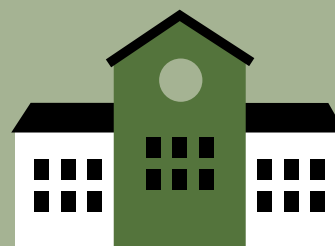
1.930
Volgers op social media

3 edities van
Onderwijsmagazine Prikkels
over cultuur op school
> verspreid onder scholen
-ICC'ers-cultuuraanbieders
-gemeenten

51
Gecertificeerde ICC'ers

287
scholen

26
CmK Gemeenten

2.258
Leerkrachten

5.867
Leerlingen

Cultuur is van wezenlijk belang voor onze samenleving en een investering in onze maatschappij. Het brengt mensen bij elkaar, daagt uit en biedt nieuwe perspectieven. Zonder cultuur wordt het leven schraal, dof en bleek. Zonder cultuur ontbreken inspiratie, plezier en verbinding. En zonder cultuur staan we stil. Een nieuwe blik op de wereld of op je leven, krijg je tijdens een voorstelling, een bezoek aan een iconisch gebouw of gebied, een tentoonstelling, bij het zien van een film of in al die andere momenten waarop cultuur ons bestaan verrijkt. Cultuur maakt bovendien herkenning mogelijk én toont verschillen tussen mensen.

Gunay Uslu

Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Uit: Hoofdlijnenbrief cultuur 2022: herstel, vernieuwing en groei

EXPERTS IN CULTUUR & EDUCATIE

CULTUUR VERBINDT VERRIJKT VERSTERKT

PLEINC.NL